

Særskilt vedlegg til St prp. nr 10

(2001-2002)

Revidert Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund (EFTA) av 21. juni 2001

Konsolidert versjon

VEDLEGG 18

Vedlegg Q. Lufttransport (Art. 29)

Artikkel 1

Virkeområde

Dette vedlegg inneholder regler om lufttransport for medlemsstatene, og skal gjelde i den utstrekning de angår lufttransporten eller saker i direkte tilknytning til lufttransport som angitt i tillegget til dette vedlegg.

Artikkel 2

Ikke-diskriminering

Med forbehold for eventuelle særlige bestemmelser i dette vedlegg skal enhver forskjellsbehandling på grunnlag av nasjonalitet innenfor rammen av dette vedlegg forbys.

Artikkel 3

Fri etableringsrett

Med forbehold for bestemmelsene i rådsforordning (EØF) nr. 2407/92 som inngår i tillegget til dette vedlegg, skal det innenfor rammen av dette vedlegg ikke være noen begrensninger i den frie etableringsrett for borgere av en medlemsstat på en annen medlemsstats territorium. Dette gjelder også for borgere av en medlemsstat som oppretter agenturer, avdelinger eller datterselskaper på en annen medlemsstats territorium. Den frie etableringsrett skal omfatte retten til å starte eller utøve virksomhet som selvstendig næringsdrivende og til å etablere og drive foretak, særlig selskaper eller firmaer definert i artikkel 4 nr. 2, på de vilkår som etter loven gjelder for egne borgere i staten der slik etablering finner sted.

Bestemmelsene i denne artikkel skal gjelde i den utstrekning det ikke finnes noen begrensninger i henhold til vedlegg L og M og protokollen til vedlegg K om bevegelighet for personer mellom Liechtenstein og Sveits.

Artikkel 4

Selskaper eller firmaer

Innenfor rammen av dette vedlegg skal selskaper eller firmaer som opprettes i samsvar med en medlemsstats lovgivning og som har sitt forretningskontor, hovedadministrasjon eller

hovedforetak på en medlemsstats territorium, behandles på samme måte som fysiske personer som er borgere av en medlemsstat.

«Selskaper eller firmaer» betyr selskaper eller firmaer som opprettes i samsvar med sivilrett eller handelsrett, herunder kooperativer, og andre juridiske personer som hører under offentlig eller privat rett, med mindre det dreier seg om et allmenntilgjengelig foretak.

Artikkel 5

Unntak

Artikkel 3 og 4 skal for en medlemsstats vedkommende ikke gjelde virksomhet som er forbundet med utøvelse av offentlig myndighet i denne medlemsstat, heller ikke om det kun skjer leilighetsvis.

Artikkel 3 og 4 og tiltak som treffes på grunnlag av de nevnte artiklene skal ikke hindre anvendelse av lover, forskrifter eller administrative vedtak som gir adgang til særbehandling av utenlandske borgere ut fra samfunnspolitiske, sikkerhetspolitiske eller helsepolitiske hensyn.

Artikkel 6

Statsstøtte

Med mindre annet er fastsatt i dette vedlegg, skal all støtte som ytes av en eller flere medlemsstater eller ved hjelp av statlige midler i enhver form og som fører til eller innebærer fare for konkurransevridning ved at visse foretak eller produksjon av visse varer favoriseres, være uforenlig med dette vedlegg dersom det påvirker handelen mellom medlemsstatene.

Følgende forhold er forenlige med dette vedlegg:

støtte av sosial karakter til enkelte forbrukere, forutsatt at den ytes uten forskjellsbehandling med hensyn til varenes opprinnelse,

støtte som ytes for å rå bot på skade som er forårsaket av naturkatastrofer eller andre ekstraordinære hendelser.

Følgende forhold kan anses som forenlige med dette vedlegg:

støtte for å fremme økonomisk utvikling i områder der levestandarden er ualminnelig lav, eller der det er alvorlig undersysselsetting,

støtte for å fremme gjennomføringen av et viktig prosjekt av felles europeisk interesse eller for å rette opp en alvorlig ubalanse i en medlemsstats økonomi,

støtte for å fremme utviklingen av visse økonomiske aktiviteter eller områder, når slik støtte ikke rammer handelsvilkårene på en måte som strider mot felles interesse.

Artikkel 7

Overvåking

De kompetente myndigheter skal løpende vurdere alle støtteordninger som respektivt finnes i den aktuelle medlemsstat. Hver medlemsstat skal sikre at de øvrige medlemsstatene underrettes om ethvert tiltak som treffes for å sikre at reglene i artikkel 6 overholdes, og kan

om nødvendig fremsette synspunkter før en endelig beslutning treffes. Etter anmodning fra en medlemsstat skal Rådet drøfte alle relevante tiltak som er nødvendige for dette vedleggets formål og virkemåte.

Artikkel 8

Eksisterende bilaterale avtaler

Bestemmelser om trafikkrettigheter som det henvises til i tillegget, har forrang over de relevante bestemmelser i eksisterende bilaterale ordninger mellom medlemsstatene. Eksisterende trafikkrettigheter som følger av disse bilaterale ordningene og som ikke omfattes av bestemmelsene i tillegget, kan imidlertid fortsatt utøves, forutsatt at det ikke finnes noen forskjellsbehandling på grunnlag av nasjonalitet eller noen konkurransevridning.

Med forbehold for nr. 1 skal dette vedlegg har forrang over de relevante bestemmelser i de bilaterale ordningene som gjelder mellom medlemsstatene i saker som omfattes av dette vedlegg.

Artikkel 9

Komité

Rådet skal opprette en komité for lufttransport som skal ha ansvaret for forvaltningen av dette vedlegg og sikre at det gjennomføres korrekt.

Komiteen skal for dette formål fremsette anbefalinger.

Komiteen kan særlig anbefale Rådet å foreta endringer i bestemmelsene i tillegget.

For at vedlegget gjennomføres korrekt, skal medlemsstatene utveksle opplysninger, og skal etter anmodning fra én medlemsstat holde samråd i komiteen.

Artikkel 10

Ervervede rettigheter

Dersom denne konvensjon opphører eller en medlemsstat trekker seg fra konvensjonen, kan lufttransporttjenester som drives på den dag konvensjonen utløper eller når fratredelsen får virkning, fortsette inntil avslutningen av den fartsplansesongen som utløpstidspunktet faller på.

Rettigheter og forpliktelser som er ervervet av foretak i henhold til artikkel 3 og 4 i dette vedlegg og reglene i rådsdirektiv (EØF) nr. 2407/92, tatt inn i tillegget til dette vedlegg, skal ikke berøres ved denne konvensjonens opphør eller ved fratredelse fra konvensjonen.

Tillegg

For dette tillegg gjelder følgende:

når rettsaktene nevnt i dette tillegg inneholder henvisninger til medlemsstatene i Det europeiske fellesskap, eller krav om en forbindelse til sistnevnte, skal henvisningene, i forbindelse med vedlegget, også gjelde medlemsstatene eller krav om en forbindelse med en av medlemsstatene,

uttrykket «EF-luftfartsselskap» nevnt i fellesskapsdirektivene og -forordningene nedenfor, skal også omfatte et luftfartsselskap som er godkjent og som har sitt hovedforetak og eventuelt sitt forretningskontor i én av medlemsstatene i henhold til bestemmelsene i rådsdirektiv (EØF) nr. 2407/92.

I den grad anvendelsen av dette vedlegget medfører anvendelse av de samme begreper som følger av rettsaktene nevnt i dette tillegg, skal det tas hensyn til relevant rettspraksis forut for 21. juni 1999. For å sikre at dette vedlegg virker tilfredsstillende, skal Rådet etter anmodning fra en av medlemsstatene avgjøre hvilke følger rettspraksis fra 21. juni 1999 skal få.

*Den tredje luftfartspakke om liberalisering og andre bestemmelser om sivil luftfart***Nr. 2407/92** Rådsforordning av 23. juli 1992 om lisenser til luftfartsselskaper (Artikkel 1-18. Henvisningen til EF-traktatens artikkel 169 i 13, nr. 3, skal forstås som en henvisning til prosedyrene i denne avtale.) **Nr. 2408/92** Rådsforordning av 23. juli 1992 om EF-luftfartsselskapers adgang til flyruter innenfor Fellesskapet (Artikkel 1-10, 12-15) Bestemmelsene i forordningen skal for denne konvensjonens formål leses med følgende tilpasning: Vedleggene til forordningen skal kun omfatte lufthavner i EFTA-statene. **Nr. 2409/92** Rådsforordning av 23. juli 1992 om takster og rater i lufttrafikk (Artikkel 1-11) **Nr. 295/91** Rådsforordning av 4. februar 1991 om fastsettelse av felles regler for en erstatningsordning ved nektet ombordstigning i regelbundet luftfart (Artikkel 1-9) **Nr. 2299/89** Rådsforordning av 24. juli 1989 om regler for bruk av edb-baserte reservasjonssystemer, sist endret ved rådsforordning nr. 3089/93. (Artikkel 1-22) **Nr. 3089/93** Rådsforordning av 29. oktober 1993 om endring av forordning (EØF) nr. 2299/89 om regler for bruk av edb-baserte reservasjonssystemer (Artikkel 1) **Nr. 80/51** Rådsdirektiv av 20. desember 1979 om begrensning av støyemisjon fra subsoniske luftfartøyer, sist endret ved direktiv 83/206/EØF. (Artikkel 1-9) **Nr. 89/629** Rådsdirektiv av 4. desember 1989 om begrensning av støyemisjon fra sivile subsoniske jetfly (Artikkel 1-8) **Nr. 92/14** Rådsdirektiv av 2. mars 1992 om begrensning i bruk av fly omfattet av del II kapittel 2 i bind 1 av vedlegg 16 til konvensjonen om internasjonal sivil luftfart, 2. utgave (1988) (Artikkel 1-11) **Nr. 91/670** Rådsdirektiv av 16. desember 1991 om gjensidig godkjenning av personsertifikater for å utøve funksjoner i sivil luftfart (Artikkel 1-8) **Nr. 95/93** Rådsforordning av 18. januar 1993 om fastsettelse av felles regler for fordeling av tidsluker på lufthavnene i Fellesskapet (Artikkel 1-12) **Nr. 96/67** Rådsdirektiv av 15. oktober 1996 om adgang til markedet for lufthavnrelaterte tjenester i lufthavnene i Fellesskapet (Artikkel 1-9, 11-23, 25) **Nr. 2027/97** Rådsforordning av 9. oktober 1997 om luftfartsselskapers erstatningsansvar ved ulykker (Artikkel 1-8) **Nr. 323/1999** Rådsforordning av 8. februar 1999 om endring av forordning (EØF) nr. 2299/89 om regler for bruk av edb-baserte reservasjonssystemer (CRS) (Artikkel 1 og 2)

*Teknisk harmonisering***Nr. 3922/91** Rådsforordning av 16. desember 1991 om harmonisering av tekniske krav og administrative fremgangsmåter i sivil luftfart. (Artikkel 1-3, artikkel 4, nr. 2, artikkel 5-11, artikkel 13) **Nr. 93/65** Rådsdirektiv av 19. juli 1993 om definisjon og bruk av samsvarende tekniske spesifikasjoner for anskaffelse av utstyr og systemer for styring av lufttrafikken (Artikkel 1-5, 7-10) Bestemmelsene i direktivet skal for formålet i denne konvensjon leses med følgende tilpasning: Vedlegget bør tilpasses slik at det inkluderer organisasjoner i EFTA-statene som omfattes av artikkel 5. **Nr. 97/15** Kommissionsdirektiv av 25. mars 1997 om vedtaking av Eurocontrol-standardar og om endring av rådsdirektiv 93/65/EØF om definisjon og bruk av samsvarende tekniske spesifikasjoner for anskaffelse av utstyr og systemer for styring av lufttrafikken (Artikkel 1-4, 6)

Sikkerhet i luften **Nr. 94/56/EF** Rådskonrektiv av 21. november 1994 om fastsettelse av de grunnleggende prinsipper for undersøkelse av ulykker og hendelser innen sivil luftfart (Artikkel 1-13)

Annet **Nr. 90/314** Rådskonrektiv av 13. juni 1990 om pakkereiser, herunder pakkeferier og pakketurer (Artikkel 1-10) **Nr. 93/13** Rådskonrektiv av 5. april 1993 om urimelige vilkår i forbrukeravtaler. (Artikkel 1-11)